

RÅD OCH TIPS FÖR DIG SOM VILL BYGGA BILLJUD

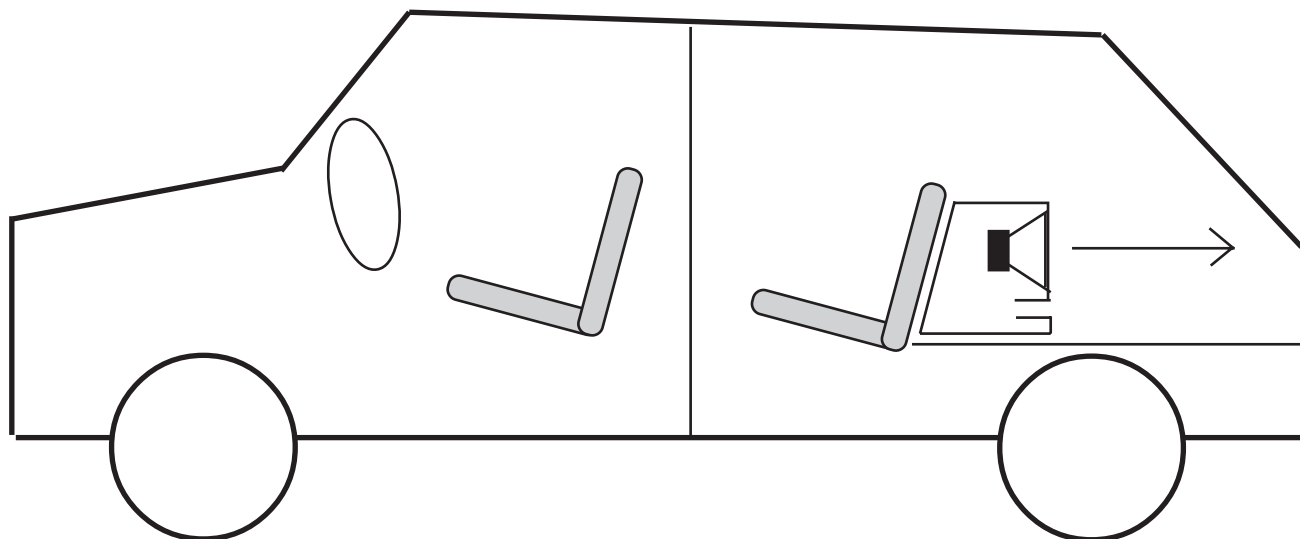
På följande 10 sidor finns en del grundläggande tips om montering av billjud. Vill du mer omfattande kunskaper föreslår vi att du laddar hem vår kompletta ljudhandbok i PDF-format från SUPPORT-sidan.

INNEHÅLL:

Sid. 1- 3	Montering av baslådor i olika biltyper
Sid. 4	Centerkanalhögtalare
Sid. 5	Rear fill högtalare
Sid. 6 - 7	Montering av främre system
Sid 8 - 10	Felsökningsguide

MONTERING AV BASLÅDOR I BILAR

1. I SMÅ BILAR TYP VW GOLF,
OPEL KADETT OCH LIKNANDE.

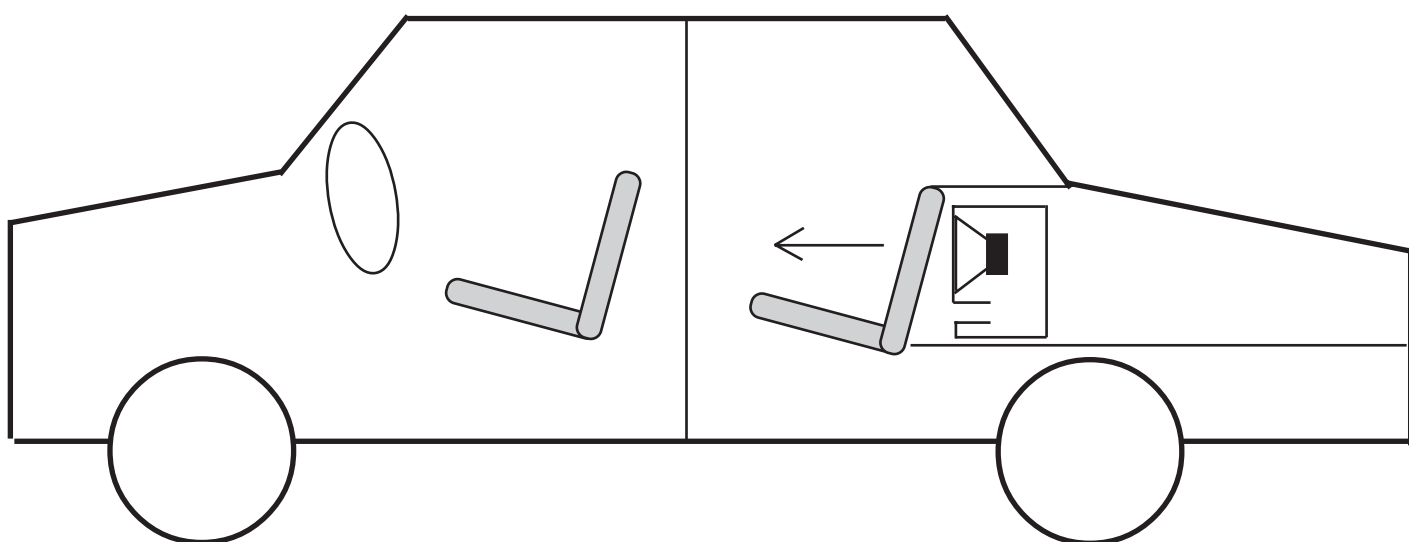
I DENNA TYP AV BILAR MONTERAS
BASLÅDAN MED BÅDE HÖGTALARE OCH
PORT RIKTADE BAKÅT.

ALTERNATIVT RIKTAS BÅDE HÖGTALARE
OCH PORT UPPÅT.

PASSAR ÄVEN FÖR S.K. HALVKOMBI-
BILAR.

MONTERING AV BASLÅDOR I BILAR

2. SEDANBILAR TYP VOLVO 240/740/940 OCH LIKNANDE.

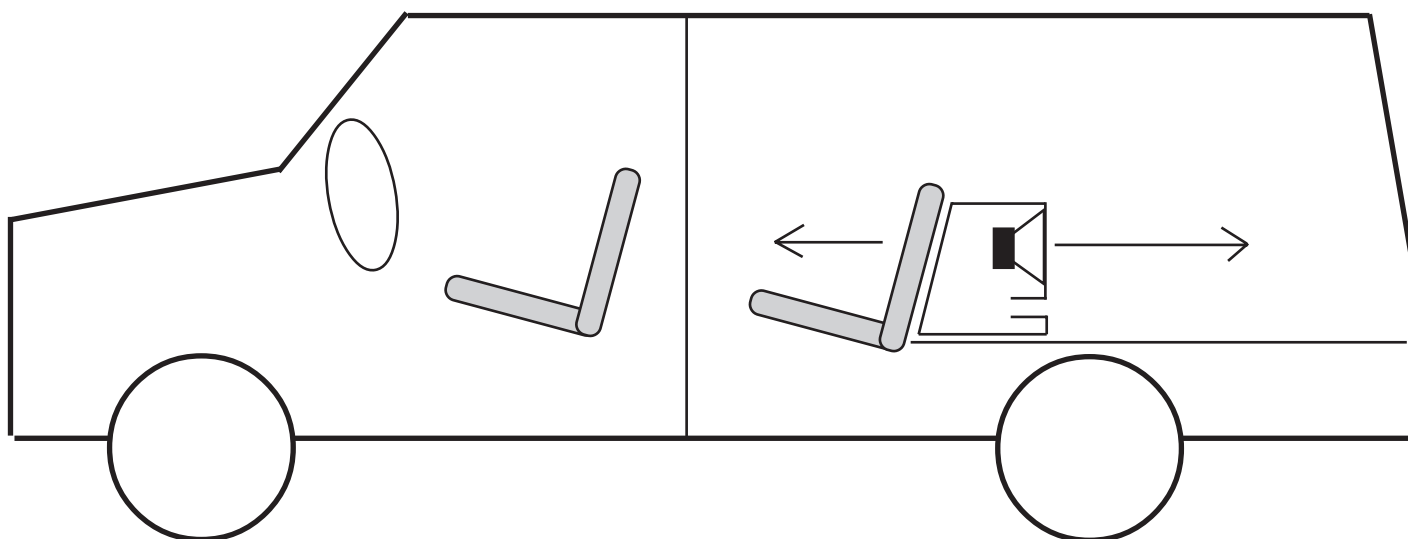

I DENNA TYP AV BILAR MONTERAS BASLÅDAN MED BÅDE HÖGTALARE OCH PORT RIKTADE FRAMÅT. DET BÖR FINNAS ETT FRITT UT- RYMME FRAM FÖR BASPORTEN. SLUTNA LÅDOR KAN STÄLLAS DIREKT MOT RYGGSTÖDET.

ALTERNATIVT RIKTAS BÅDE HÖGTALARE OCH PORT UPPÅT MED LÅDA UNDER. DETTA KRÄVER STÖRRE INGREPP I BILENS HATTHYLLA.

MONTERING AV BASLÅDOR I BILAR

3. STORA KOMBI TYP VOLVO 245/745 OCH LIKNANDE.

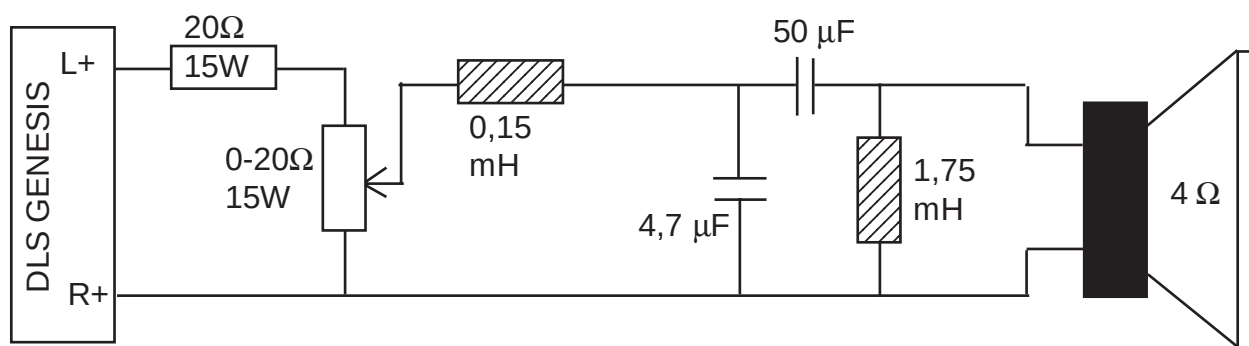

I DENNA TYP AV BILAR ERHÅLLES DET BÄSTA LJUDET MED LÅDAN STÅENDE BAKOM RYGGSTÖDET MED BÅDE HÖGTALARE OCH PORT RIKTADE BAKÅT.

CENTERKANALHÖGTALARE

ANVÄNDNING AV CENTERKANALHÖGTALARE ÄR ETT SÄTT ATT FÖRBÄTTRA LJUDBILDEN I INSTALLATIONER DÄR FRAMSYSTEMETS MONT-
ERING GÖR DET SVÅRT ATT FÅ EN KORREKT LJUDBILD.

KOPPLAS IN BRYGGAT MELLAN VÄNSTER OCH HÖGER KANAL. PLACERAS MITT PÅ INSTRUMENTRBRÄDAN.

NIVÅN JUSTERAS MED DET VARIABLA MOTSTÅNDET.
FREKVENSAÅTERGIVNING CA 550 Hz - 6000 Hz.

REAR FILL HÖGTALARE

I VISSA FALL MONTERAS EN ELLER TVÅ HÖGTALARE BAK SOM "REAR FILL". DETTA FÖRBÄTTRAR DEN FRÄMRE LJUDBILDEN GENOM ATT TILLFÖRA ETT SVAGT LJUD SOM FYLLER UPP OCH GER ETT DJUP I DEN FRÄMRE LJUDBILDEN.

HÖGTALARNA ÅTERGER ETT BEGRÄNSAT FREKVENSSOMRÅDE, 500 - 6000 Hz. LJUDET BÖR OCKSÅ DÄMPAS. REARFILL KAN KOPPLAS IN PÅ SAMMA SÄTT SOM EN CENTERKANAL-HÖGTALARE.

MONTERING AV FRÄMRE SYSTEM

MONTERING I BILENS ORIGINALUTTAG

FÖRDELAR:

- ☐ SNABBT, BILLIGT, ENKELT

NACKDELAR:

- ☐ HÖGTALARNA FÅR INGEN RIKTIG BAFFEL
- ☐ DÅLIG EFFEKTTÅLIGHET
- ☐ SÄMRE LJUDBILD
- ☐ INGEN LÅDA TILL HÖGTALAREN

MONTERING I NYA "DÖRRBAFFLAR"

FÖRDELAR:

- ☐ HÖGTALARNA SITTER STADIGT I RIKTIGA BAFFLAR
- ☐ MÖJLIGHET TILL LÅD-KONSTRUKTION
- ☐ HÖGRE EFFEKTTÅLIGHET
- ☐ BÄTTRE LJUDBILD MED RIKTADE HÖGTALARE

NACKDELAR:

- ☐ MER JOBB VID MONTERING
- ☐ BILENS ORIGINALINREDNING PÅVERKAS
- ☐ STOR NOGGRANNHET KRÄVS FÖR ATT FÅ EN SNYGG INSTALLATION

MONTERING AV FRÄMRE SYSTEM

MONTERING AV KICKPANELER

KICKPANELER MONTERAS NORMALT I GOLVNIVÅ PÅ VAR SIDA RIKTADE SNETT UPPÅT/INÅT.

FÖRDELAR:

- ☐ HÖGTALARNA SITTER STADIGT I RIKTIGA BAFFLAR
- ☐ MINDRE PÅVERKAN PÅ BILENS INREDNING
- ☐ HÖGRE EFFEKTTÅLIGHET
- ☐ BÄTTRE LJUDBILD MED RIKTADE HÖGTALARE

NACKDELAR:

- ☐ MER JOBB VID MONTERING
- ☐ RISK ATT MAN SPARKAR PÅ HÖGTALARNA

HÖGT MONTERADE KICKPANELER

IBLAND MONTERAS KICKPANELER SITTANDE OSYNLIGA UPP UNDER INSTRUMENTBRÄDAN. PASSAR VISSA TYPER AV BILAR OCH GER EN MYCKET BRA LJUBILD.

FELSÖKNINGSGUIDE

Ibland får man inte det ljud man tänkt sig i bilen. Det beror ofta på att man gjort något fel vid installationen. Här är några typiska fel och vad man kan göra åt dem.

1. Problem: Jag får inget basljud i bilen trots att jag byggt lådan riktigt.

- Prova först med att fasvända basen och se om det hjälper.
- Om du har mer än en bas i lådan är det mycket viktigt att båda är kopplade i samma fas annars försvinner allt basljud. Konerna rör sig men det blir ingen bas.
- Om basen blir bättre när dörrarna öppnas är lådan för stor, F-3dB punkten är för låg. Minska lådans storlek.
- Stående vågor kan släcka ut vissa frekvenser. Ex.vis kan det hjälpa att ändra baslådans placering.

Prova även att minska längden på basporten, detta höjer lådans avstämningssfrekvens.

Ibland kan utrymmet under instrumentbrädan fungera som en vågfälla som dödar vissa frekvenser och då kan det hjälpa att fylla ut och täta utrymmet under instrumentbrädan.

FELSÖKNINGSGUIDE

2. Problem: Saknar den riktiga "snärten" eller "kicken" i basljudet.

- Kan bero på felaktigt byggd låda, lådan kan vara otät.
- Kan även bero på att slutsteget inte får tillräckligt med ström, strömkablarna kan vara för klena, jord anslutningen dålig eller annat fel som orsakar spänningsfall vid höga strömuttag (=hög volym).
Ett billigt slutsteg med otillräcklig kapacitet i nät-del och slutsteg kan ge samma resultat.
Ett batteri med lågt inre motstånd (OPTIMA) eller en Power Cap kondensator på 0,5 Farad eller mer förbättrar också basåtergivningen.

3. Problem: Basljudet är "mullrigt".

- Kan bero på att lådan är avstämd för lågt, höj F-3dB avstämningen med en mindre låda.
- Kan ofta avhjälpas med ett 30 - 50 Hz högpasfilter inkopplat i serie med slutstegets ingång.
- Använd helst basreflexlådor eller slutna lådor. Bandpasslådor är svårare att bygga och kan, om de är felaktigt konstruerade, ge ett mullrigt och bumligt basljud.

FELSÖKNINGSGUIDE

4. Problem: Dåligt basljud i ett system utan separat bashögtalare.

- Beror oftast på att högtalarna inte är kopplade i samma fas (polaritet). Kontrollera att alla högtalare, både fram och bak, är kopplade med samma fas. Detta görs enklast med ett 1,5 volts batteri som ansluts till anslutningskablarnas + och -. Alla koner skall vid anslutning av batteriets plus till högtalarens plus röra sig utåt.

5. Problem: Generatorstörningar (vibrande ljud) i anläggning med slutsteg.

- Beror oftast på felaktig jordning. Försök att jorda alla enheter i samma punkt. Det skall vara en punkt där färgen skrapats loss från plåten, i första hand i en balk. Jorda nära slutsteget.
- Dåligt skärmade lågnivåkablar, eller felaktig lågnivåkabel.
- Lågnivåkabeln ligger nära strömförande kablar i bilens elsystem.
- Överflödiga lågnivåkablar skall inte rullas upp i ring. Helst skall den kapas till rätt längd.